

NUJNA SEJA VOJAKOV IN DIPLOMATOV S TRUMANOM

Vsi priznavajo največjo resnost položaja izza napada na Pearl Harbor. — V senatu je slišati glasove za nujno uporabo atomske bombe.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je v torek popoldne poklical k njeni konferenci v Belo hišo svoje najvišje vojaške poveljnike in diplomatske svetovalce, s katerimi je razpravljal o nevarnem položaju v Koreji in Kitajski.

Kongresni krogi pričakujejo, da bo predsednik zahteval nadaljni bilijon dolarjev za razvoj in proizvodnjo atomskega orožja.

V senatu je bilo slišati mnogo zahtev po obračunu s Sovjetsko zvezo, kakor tudi zahtev, da se da generalu MacArthurju polnomoč bombardiranja komunističnih komunikacijskih črt v Mandžuriji, kjer koncentrirajo in oskrbujejo svoje vojaštvo v Koreji.

Več senatorjev priporoča uporabo atomske bombe, prav tako en član zbornice poslancev. — Mnogo drugih senatorjev in poslancev je tudi izrazilo svoja mnenja, da je zdaj napočil čas, ko se bo treba odločiti za uporabo atomske bombe.

Najvišji uradniki ameriške vlade priznavajo, da grozi danes Zed. državam največja nevarnost izza napada na Pearl Harbor.

Uradniki državnega departamenta označujejo akcijo komunistične Kitajske v Koreji za "agresijo." Državni tajnik Acheson je izjavil odboroma obeh kongresnih zbornic, da je to nevarnost vsem svobodnim narodom sveta prinesel sovjetski imperializem. Naglašal je potrebo

Vremenski prerok pravi:

Tudi danes oblačno in rahlo naletavanje snega. Enaka temperatura kot včeraj.

Tri na dan

Clevelandska mestna administracija se izgovarja, da ni bila pripravljena na to snežno nevihto, ki smo jo prav kar prestali. Tudi meščanstvo ni bilo pripravljeno, pa se nič ne izgovarja.

Kar nam ne gre v glavo je to, da je v noči od petka na soboto zapadel sneg, v soboto popoldne, v nedeljo, v ponedeljek in torek so bili pa zelo lepi dnevi, pa ni smo videli na cestah niti enega snežnega pluga, ne nič. Šele včeraj zjutraj so prišli mestni direktorji toliko k sapi, da so spoznali, da ne bo sonca, da bi jim stopil sneg.

Ako bi bil naš župan zakej, bi bile že v ponedeljek vse ceste počiščene snega. Ni bilo treba nič drugega, kot pozvati vse meščanstvo, naj se zgasi v svojih okrajih, vzame lopate v roke in kida sneg, mesto bo pa plačalo. Če so ljudje ves dan v nedeljo kar sami in zabavajo čistili ceste, bi jih še bolj, če bi jih najelo in plačalo mesto. Ampak v City Hall bi bilo treba ljudi z možgani.

Nemci zahlevajo smrti za "ligro" iz Buchenwalda

Ilse Koch taji, da bi dala izdelovati senčnike za svetilke iz tetovirane kože usmrčenih jetnikov.

AUGSBURG, Nemčija. — Dne 27. novembra se je pričela obravnavna proti znani Ilse Koch, ženi poveljnika koncentracijskega taborišča v Buchenwaldu, ki je obtožena, da je bilo na njeno povelje v taborišču usmrčenih 45 jetnikov, 135 pa mučenih. O njej se tudi trdi, da je dala izdelati iz kož jetnikov, ki so bili tetovirani, senčnike za svetilke v svojem stanovanju. Ameriško sodišče je že obsodilo omenjeno v dosmrtno ječo, toda jo je po štirih leth oprostilo. Zdaj se pa mora zagovarjati pred nemškim sodiščem.

Ilse Koch pravi, da je popolnoma nedolžna, da se ni brigala za stvari v taborišču in da se je posvečala samo svojemu gospodinjstvu.

Waldemar Hoven, eden izmed zdravnikov v taborišču, ki je bil od zavezniških oblasti obsojen na smrt in obešen, je pri obravnavi povedal, da je bil on eden izmed ljubimcev Ilse Koch in da je na njeno željo umoril več jetnikov, ki so imeli tetovirano kožo.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

KUPITE VSTOPNICE za Mišklava v predprodaji. Dobijo se v Orazmvi trgovini v SND, v Slovenski pisarni, v Grdinovi trgovini z nabožnimi predmeti, v župnišču v Collinwoodu, pri Mr. Resniku v Newburghu. V dvorani so sedeži po 1, 2 in 3 dolarje, na balkonu pa po 2 in 3. Otroke lahko daste na poseben otroški prostor (1), kjer bodo pod nadzorstvom. Otroci, ki so pri starših, plačajo kot starši, toda za otroke, ki jih imajo starejši lahko v naročju, ni vstopnine.

ISČEMO SOBO za novonaseljenca. Najraje kje v okolici sv. Vida.

DANES ZADNJA VAJA. Ob 6:15 angelski zbor. Ob 7 peklenski zbor. Pridite sigurno vsi! — (Vabilo za včeraj je bilo pomotoma objavljeno).

Pet ljudi zmrznilo v Mehiki

MEXICO CITY. — Tukaj je zmrznilo zgodaj zjutraj na cestah pet oseb.

Barbari na pohodu!

Iz današnjega poročila razprav pred Zdr. narodi oziroma Varnostnim svetom, je razvidno, kako nesramnih, nezaslišanih in nezapodljivih laži in obdolžb se poslužujejo po Sovjetiji najhujškan in podpirani delegati komunistične Kitajske. Izkratka: vso oboroženo in imperialistično agresijo korejskih, sovjetskih in kitajskih komunistov, katero so obsodili predstavniki vsega nekomunističnega sveta — valijo na Zed. države in Zdr. narode! — V vsej svoji goloti razgaljeno komunistično gahstrstvo ne pozna nobenih mej nesramnosti v svojem brutalnem imperializmu za zavojevanje sveta!

Iz teh komunističnih potez moremo šele doumeti vso nesrečo jugoslovanskih narodov, ki trpijo pod komunističnim tiranstvom. To, da se je Tito sprl s Stalinom, ne šteje! Komunistem je samo eden, in ta je nasilen, verolomen, krvav in brutalen preko vseh skrajnosti in mej!

200 Amerikancev-Jugoslovancev se vrne v Zedinjene države

Jugoslovanska vlada bo dovolila 200 Amerikancem, ki so ameriški državljani, povratek v Zed. države.

BEOGRAD. — Jugoslovanska vlada je ustregla zahtevi ameriške vlade ter bo dovolila odhod iz dežele 200 ameriškim državljanom, ki so jugoslovanskega porekla.

Dalje je dala jugoslovanska vlada razumeti, da bo dovolila odhod nadaljnim 95 ljudem "dvojne državljanke pripadnosti, ki se bodo lahko vrnilo v Zed. države. Tozadevni odlok je posledica zahteve, ki jo je stavil ameriški ambasador Allen notranjemu ministru Aleksandru Rankoviću.

(Gornje poročilo je razumeti, da so ti ljudje "dvojno državljanstvo pripadnostjo" Jugoslovanci, ki so postali amer. državljani ter se nahajajo zdaj v Jugoslaviji. Toda kakor nacisti in fašisti, tudi jugoslovanski komunisti ne priznavajo ali vsaj doslej niso priznavali ameriškega državljanstva teh ljudi. Zdaj, ko Tito moleduje okoli Amerike za pomoč "brez vsakih pogojev", se je seveda stvar spremenila. Ured.).

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

VELIKA NEVARNOST TRETJE SVETOVNE VOJNE

MacArthur je poklical dva najvišja poveljnika čet v Koreji na nujno konferenco v Tokio. — Položaj na frontah je sila nevaren.

KOREJA: Roji kitajskih komunističnih čet se zlivajo skozi razbite črte Zdr. narodov do bližine 40 milj do Pyongyanga.

WASHINGTON. — Ameriški voditelji so silno zaskrbljeni, da se utegne iz sedanjega kritičnega položaja razviti tretja svetovna vojna.

LAKE SUCCESS: Mirovna prizadevanja se nadaljujejo, toda zapadni narodi so prestrašeni nad grožnjami in bojevitimi govori kitajskih komunistov.

TOKIO. — Kitajski komunisti so prodrli skozi strt vzhodni bok 75 milj dolge zavezniške fronte 13 milj globoko za ameriške pozicije. Proti ogroženemu mestu hite ameriška ojačenja s tanki.

Umikajoče se ameriške čete so zapustile kraje Yongbyon in Tongsan na severozapadni strani reke in kraj Won na vzhodnem bregu.

Kritična situacija, ki je nastala, ko je pričelo napadati 200 tisoč kitajskih in 75.000 severnokorejskih komunistov, sliči "polno novo vojni," kakor je naznanil gen. MacArthur v svojem komuniqueju Zdr. narodom.

Mac Arthur je poklical v Tokio svoja dva glavna poveljnika

iz Koreje, generala Almonda in generala Walkerja k nujnemu posvetu.

Ujeti kitajski komunisti pravi, da je namen Kitajcev boriti se vso zimo ter uničiti 50.000 ali 60.000 Amerikancev, ki so tam.

MacArthurjeva 110.000 močna armada Zdr. narodov se je umaknila nazaj pred navalom 14 kitajskih in sedmih severnokorejskih divizij.

Ameriški tanki operirajo proti kitajskim komunistom, ki še vedno mečejo v boj sveže mase svoje pehote kljub velikim izgubam. Komunisti izkoriščajo svoj preboj fronte in jih mrgoli na vseh potih, stezah, pobočjih in sploh povsod.

Vse zločine, ki jih vrši svetovni komunizem, zvrča kitajski delegat na Združene narode

Kitajski komunistični delegat trdi, da je Kitajska zaskrbljena nad "plameni ameriške agresije, ki ogrožajo Kitajsko." — Komunistični gansterji ponavljajo svoje laži brez rdečice sramu na obrazu.

LAKE SUCCESS. — Zedinjene države so v torek obtožile po Sovjetski zvezi podpirane kitajske komuniste, da izvajajo "javno in notorično agresijo" v Koreji.

Kitajski delegat pa je na to odgovoril, da so oni Kitajci, ki se bore v Koreji, "prostovoljci", katerim pekinška vlada ne bo prepovedala odhoda na fronto.

Ameriški delegat Austin se je poslužil izraza "agresija" po instrukcijah iz Washingtona, ko je MacArthur sporočil, da se bori v Koreji 200.000 Kitajcev in da smo konfrontirani s "popolnoma novo vojno."

Glavni kitajski delegat Wu Hsiu Cuan je izjavil, da je varnost Kitajske ogrožena po agresiji Zed. držav v Koreji in da je zaskrbljen zaradi Kitajske, proti kateri se širi "plameni ameriške agresije."

Zahteval je, da koncil Združenih narodov obsodi Zed. države

in da uvede napram njim ostre sankcije. Dalje je zahteval izključitev nacionalistične Kitajske iz Zdr. narodov.

Ameriški delegat Austin je izjavil, da je iz govorjenja kitajskega delegata razvidno, da ponavlja samo to, kar govori Sovjetska zveza in da sta se obe državi dolgo pripravljali na oboroženo agresijo, ne glede na posledice.

Austin je stavil kitajskemu delegatu dvajset vprašanj, ki sumirana vsebujejo veliko vprašanje: Zakaj ste vrgli proti četam Zdr. narodov v Koreji 200.000 mož in kaj prav za prav hočete? Austin je tudi pozval Varnostni svet, ney nemudoma kaj ukrene glede poprej sprejete resolucije, da imajo kitajski komunisti oditi iz Koreje.

Kitajski delegat Wu ni hotel odgovarjati na vprašanja o kitajski agresiji v Koreji, temveč je rekel, da je prišel sem zato, da razpravlja o ameriški agresiji proti Formozi.

Izstop Jugoslovancev iz rdeče unije

BEOGRAD. — Jugoslovanska federacija stavbenih delavcev je sklenila izstopiti iz po komunistih dominirane Svetovne federacije strokovnih organizacij.

Velik budget za oborožitev Francije

PARIZ. — Francoski premier Rene Pleven bo vprašal parlament, naj dovolj 580.000.000 frankov (\$1.370.000.000) za leto 1951 za oborožitev dežele.

Morilec bo moral umreti

ST. CLAIRSVILLE. — Prizivno sodišče je zavrnilo priziv 43-letnega Ernesta Deema, ki je umoril 10. januarja 1949 zakonški par Mr. in Mrs. John D. George.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Otvoritev šol—

Otvoritev šol, ki je imela biti danes, je odložena do ponedeljka. Včeraj popoldne je bilo sporočeno po radiu, da se bo v vseh šolah, javnih in katoliških ali farnih, pričel šolski pouk šele v ponedeljek. — Samo v šoli sv. Vida so začeli s poukom že včeraj.

Asesment v SND—

V petek 1. decembra bodo tajniki pobirali asesment v spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. in sicer zvečer, kot navadno. To pa iz vzroka, ker je bilo zadnjo soboto in ponedeljek pre slabo vreme in mnogim ni bilo mogoče priti v Dom.

Sedma obletnica—

V soboto ob 7 bo v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Frank Majer v spomin sedme obletnice njegove smrti.

Dvanajsta obletnica—

V nedeljo ob 11 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pok. Lovrenca Klun v spomin 12. obletnice njegove smrti.

Zvonova seja v soboto—

Ker se zadnjo nedeljo ni mogla vršiti seja dr. Zvon, se bo vršila v soboto 2. dec. ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. — Članstvo je prošeno, da se udeleži v velikem številu.

Podruž. št. 32 SZZ—

V torek 5. dec. bo zelo važna seja v navadnih prostorih. Bodo volitve odbora za prihodnje leto in druge važne zadeve. Po seji bo prosta zabava in izmenjava božičnih daril. Katero veselje, naj prinese dar v vrednosti okrog enega dolarja.

Seja Soče št. 26 SDZ—

Letna seja društva Soča št. 26 SDZ bo v nedeljo 3. dec. začetek ob 4 popoldne v običajnem prostoru. Na dnevnem redu volitev odbora za prihodnje leto in druge važne zadeve. Apelira se zlasti na mladino, naj se seje udeleži ter sprejme urade. Po seji bodo prosta okrepčila.

Brooklynski Slovenci 48 SDZ—

V nedeljo 3. dec. ob 9:30 dopoldne bo letna seja društva Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ. Na tej seji bo volitev odbora za 1951 in druge važne zadeve. — Članstvo je prošeno, naj poravnase mesec do 1. decembra.

Glas clev. del. št. 9—

V nedeljo 3. dec. ob 1. popoldne bo letna seja društva Glas clev. delavcev št. 9 SDZ. — Vse druge seje so dopoldne, ta bo pa popoldne, da bo lahko večja udeležba. Ta seja bo v sobi št. 1 SND na St. Clair Ave. Ta soba je prostorna za največjo udeležbo seje. Na tej seji bo volitev odbora za 1951. Po seji bodo servirana fina okrepčila.

Naznanilo iz Loraina—

Društvo Jutrarnja zarja št. 46 SDZ bo imelo letno sejo v sredo zvečer 6. dec. Začetek ob 7:30 v dvorani št. 2 SND. Prinesite s seboj tudi odrezke od knjižice, ki ste jih prejeli od tajnice. Če jih pa niste prejeli, jih dobite pri tajnici ali na seji. Vsaka mora vzeti vsaj eno.

Prestavljena poroka—

Elmer Klaus in Stella Lezak sta se nameravala poročiti prihodnjo soboto. Slavnost bi se bila vršila v Odd Fellows v Madisonu, O. Vse to so zdaj preložili na soboto 9. decembra.

MASCOUTAH, Ill. — Tukaj je umrl John Piskar st., zapuščena, v St. Louisu, Mo. pa dve poročeni hčeri — Elio Fauth in Ann Doebert — ter sina Johna.

Cleveland se lušči iz snežnega oklepa

CLEVELAND, O. — Ker smo prva dva dneva tega tedna pisali o samem snegu in zameitih, smo včeraj poročali o drugih svetovnih dogodkih, ki hite vprav te dni s filmsko naglico mimo nas.

Z glavnimi razvoji, ki jih je prinesel snežni vihar našemu mestu, smo seznanili čitatelje, koliko se je pač moglo posvetiti tej zadevi prostora v listu, kolikršen je naš.

Včeraj, v sredo, so se v mestni hiši menda spomnili, da je v Clevelandu tudi cesta, ki se ji pravi St. Clair Ave. Pa so prišli "bulldozerji," ki so bili na St. Clairju, to kar so parniki-ledolomci v Arktičnem morju. Tiste velike mehanične zverine so par-

krat zaropotale po St. Clair Ave. gor in dol, pa je bila cesta prosta in sneg ob kraju.

Avtobusi so že v torek nekaj vozili, včeraj pa je bilo že dosti bolj, čeprav so morali ljudje dolgo časa čakati nanje, pa še potem jih ni mogla polovica notri. Včeraj so začele iz mesta po St. Clairju in drugih ulicah proti vzhodu "ronati" tudi poulične "kare," ki pa so cijazile samo do E. 55. ceste, ki je v vsej svoji dolžini odprta.

Avtomobilov je bilo na cestah tudi že precej, dasi so mestne oblasti pozivale avtomobiliste, naj pustite avte doma v garažah. Avtomobili so povzročili mnogo zastoja, ker nekatere ceste so

bile očiščene, druge ne, zato so morali obračati ali pa ritenskoriniti nazaj, kar je le še pripomoglo k splošni zmedi.

V splošnem pa se položaj čedalje bolj izboljšuje in upati je, da bo v nekaj dneh zavladalo zopet normalno stanje.

Glede šolskega pouka, o katerem je bilo najprej rečeno, da se bo pričel danes, v četrtek, je bilo včeraj popoldne po radiu naznanjeno, da je odložen do ponedeljka, in to po vseh šolah, javnih in farnih, kar naj starišolarjev upoštevajo.

Upamo, da bomo mogli jutri objaviti že ugodnejše poročilo o položaju, ki ga je ustvarila v Clevelandu in drugod zadnja snežna nevihta.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and English Editor: Mary Debevec
Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
Associate Editor: Vinko Lipovec

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

NOVEMBER 1950									
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRU	SA.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 234 Thurs., Nov. 30, 1950

Laži o verskem pomirjenju v Jugoslaviji

O zadržanju jugoslovanske komunistične vlade do vere in verskih ustanov so bile konec septembra in v oktobru po vsem angleško pisanem tisku razširje izjave, ki jih je Tito dal trem ameriškim luteranskim pastorm. Ti so ga obiskali in njegove izjave potem objavili po belgrajskem dopisniku agencije United Press.

Tito je baje luterancem namignil, da bo postal režim popustljivejši do raznih ver. Za to so že konkretni dokazi in sicer:

- 1) Štiri protestantske cerkve v Ljubljani, Mariboru, Celju in Sarajevu bodo vrnjene verskim občinam.
- 2) V Pazinu je vlada priznala novega katoliškega škofa, ki je bil že posvečen.
- 3) Vlada je vrnila srbski pravoslavni cerkvi patrijarhovo palačo in semenišče v Sremskih Karlovcih.
- 4) Tito je obiskal novega patrijarha.
- 5) Tito je obljubil olajšave pravoslavni cerkvi v poučevanju krščanskega nauka.

Ameriški in angleški tisk sta to izjavo sprejela za resno in ji pripisala velik pomen. Ob enem sta naglašala, da ni več pravega razloga, zakaj se ne bi jugoslovanskemu režimu dala pomoč, za katero prosi.

Stvarno dajejo te obljube silno malo za ono veliko, kar bi rade dosegle. Vse tri protestantske cerkve v Sloveniji so zidali Nemci za svoje luteranske verske pripadnike. Vsi vemo, da je komunistična vlada vse, kar je bilo količkar, v zvezi z nemško narodno manjšino, "preselila" v Avstrijo. Komu torej nameravajo jugoslovanski komunisti vrniti tiste tri cerkve? Cerkev v Sarajevu je bila postavljena v podobne namene od neke madžarske aristokratke za nemške in madžarske protestante v Sarajevu. V teku let so Madžari izginili, Nemce pa je Hitler preselil v Nemčijo. Komu hoče sedaj Tito vrniti sarajevsko cerkev? "Priznanje" novega pazinskega škofa je cenena gesta. Ni res, da bi bil on prvi katoliški škof, posvečen od l. 1945 dalje. Posvečenih je bilo že mnogo, dasi jih vlada ignorira. Morda je pazinskega priznala, ker je pač blizu Trsta in se tamkaj nahajajo Amerikanci, ki jih vlada prosi za pomoč. — Olajšave za pravoslavno cerkev so tudi samo navidezne, ki nič ne stanejo in nič ne dajo. Sremski Karlovcji so vrnjeni brez zemljiškega posestva. Od česa se bodo vzdrževali? Na drugi strani pa je bil Tito dolžan napraviti osebno pozornost novemu patrijarhu, ki je bil "izvoljen" na njegov predlog v času, ko je bil škof Josef, ki so ga pravoslavni duhovniki in ljudstvo hoteli imeti za patrijarha, zaprt, da ni mogel priti na volitve.

Politika jugoslovanske komunistične vlade je, da bi dobila čim več za čim manj in da bi to, kar dobi, izgledalo čim manjše, to, kar daje, pa čim večje.

O vprašanju odnosov med Cerkvami in državo imamo zelo značilno izjavo v zagrebškem komunističnem listu "Vjesnik", ki izpoveduje stališče komunizma do vere. List se roga češkoslovaški komunistični stranki in viadi, češ da z vsemi mogočimi privilegiji in ugodnostmi podpirata katoliški kler in pomaga k procvitu religije in moči cerkvene organizacije. Iz vsega članka diha sovraštvo do vsake vere, osobito do krščanskih ver.

Stvarno stanje

Naš dopisnik v Švici se je razgovarjal z osebo, ki je prišla iz Jugoslavije. Na vprašanja, ki jih je stavil o položaju krščanske cerkve v domovini, je dobil odgovore, ki jih je poslal v naslednji obliki:

"Z ozirom na najnovejšo časopisno propagando, da vrača Tito Cerkvi svobodo, ugotavljam sledeče:

1) Učiteljem in profesorjem je še vedno prepovedano hoditi in cerkev. Škofje so zaradi te prepovedi, ki bi mela hude posledice za vsakega, ki bi ne vbogal, učiteljsko osebje oprostiti obveznosti, da morajo biti vsako nedeljo pri sv. maši.

2) Uradnik, ki bi govoril na ulici z duhovnikom, ali šel celo v cerkev, se izpostavlja nevarnosti, da izgubi službo.

3) Oficirjem redne vojske je prepovedano poročati se cerkveno in krstiti svoje otroke. Nepokorščina ima za posledico takojšen odpust iz službe.

4) Tisti, ki bi duhovnikom materialno pomagali, se izpostavljajo raznim šikanam v službi, pri izdajah življskih in drugih kart ali stanovanj.

5) V šolah je še vedno najstrožje nadzorstvo nadnimi otroci, ki obiskujejo krščanski nauk in hodijo v cerkev.

6) Razven dveh mesečnikov na štirih malih straneh, kjer je prostor samo za koledar, evangelije in najnujnejša obvestila, ne izhaja noben cerkveni list. Ljudje so brez molitvenikov, cerkve počasi ostajajo brez liturgičnih knjig. Mašni plašči propadajo in jih ne morejo nadomestiti. Ponekod manjkata tudi pšenična moka za hostije in čisto vino za maševanje.

7) Duhovnike redno zapirajo. Število tistih, ki so v zaporu, ni znano. Po dobrih virih je njihovo število večje od

500. Duhovnike zapirajo v presledkih, tako da ostajajo župnije za daljša, ponavljajoča se razdobja, brez božje službe in zakramentov.

BESEDA IZ NARODA

Sv. Vida št. 25 KSKJ

Cleveland, O. — Tisti, ki redno zahajate na mesečne seje, boste takoj vedeli, kaj pomeni ta dopis in ga morda niti ne boste prebrali do konca. Tisti pa, ki pridete samo parkrat ali morda samo enkrat na sejo, pa ga le preberite in se po tem tudi ravnajte.

Na zadnji seji mi je bila dana naloga, da vse članstvo našega društva povabim na sejo z dopisi v Glasilu in Ameriški Domovini. Upam, da boste prebrali vsaj enega, če ne obeh in si zapomnili, da se glavna letna seja našega društva vrši v nedeljo 3. decembra ob ENI popoldne v navadnih prostorih šole sv. Vida. Posebno pa še vabim vse tiste, ki ste bili sprejeti v društvo tekom leta in če niste bili na seji, da gotovo pridete v nedeljo, da se seznanite z ostalimi člani in z društvenim poslovanjem.

Vsi stari člani že veste, da je naš glavni seji najbolj važna točka — volitve odbora za prihodnje poslovno leto; zato pa vas vse društveni uradniki tako vabijo, da pridete vsaj na letno sejo.

jo, da si izvolite odbor po svoji želji. Vsak dobrostoječ član društva ima priliko prevzeti kak društveni urad, seveda mora biti navzoč na seji. Na tej seji bo na dnevnem redu poleg volitev tudi več drugih točk, o katerih pa vam ne bom tukaj razlagal. Pridite na sejo 3. decembra, to je v nedeljo ob ENI popoldne in sicer točno, da bomo do treh skončali in boste šli lahko še Miklavža gledat v SND. In kakor vsako leto, bomo tudi letos imeli za po seji tiste naše "nedokončane zadeve," ki jih je tudi treba dejati v red predno odidemo iz dvorane. Torej, na svidenje.

Frank A. Turek, preds.

Zahvala darovalcem

Cleveland, O. — Nedavno sem bil v starem kraju, kamor sem šel obiskat svojo bolno mater, ki že tri leta ne more zapustiti postelje, in pogledat očetov grob. Župnik Alojzij Škerlj mi je ob tej priliki potožil svoje težave. Ima eno samo sobo in kuhinjo, vsi ostali prostori niso za rabo, tudi cerkev je precej poškodovana. Župnik me je prosil, če bi

Miklavž prihaja
Opereta v 3 dejanjih
V nedeljo 3. dec. ob 3 pop.
SLOV. NAR. DOM NA ST. CLAIR AVE.

Prireja Liga katoliških slovenskih Amerikancev v Clevelandu. Pokrovitelj: prireditelj škof dr. Gregorij Rožman.

Odrasli nebeščani

V nedeljski opereti "Miklavž prihaja" nastopajo poleg tropa 32 angelskih "kričacev" in 20 peklenščkov tudi štirje odrasli nebeščani: Miklavž, sv. Peter ter posrečena sv. Krišpin in sv. Gerard. Radi otrok imena sv. Miklavža ne izdamo. Clevelandski Slovenci ga pa že desetletja nazaj prav dobro poznajo, saj je bil in je še najbolj priljubljena odrska osebnost. Prepričani smo, da bo vsem jako ugajal. — Sv. Petra bo podal odrski izvedenec Pavle Intihar. On še nikoli ni slabo igral. Toliko ima opravka z odhodom sv. Miklavža na zemljo, da mu gredo angelski skakljači že na živce:

Toda Ligi nikdar ne odklonim, če me kaj prosi!" Liga pravi: Ihalva lepa!
Tako: vsi štirje odrasli nebeščani, na veselo in lepo svidenje na odrskih nebesih v nedeljo popoldne!

Angelski trop

Nad 30 jih je. Deklice od 6 do 14 let. Nekaj je novih naseljenk, večina pa tukaj rojenih otrok. Martin Košnik jih uči petja, Janez Varšek pa rajanja. Koliko smeha, koliko učenja, koliko vaje, koliko kreganja in veselja je bilo pri teh vajah. Nekaterim tu rojenim je bilo treba razlagati pomen slovenskega petja in govorjenja. Težko je z izgovorjavo evropskega "r" in "l". Pa je vse šlo. Ko sta Kenikova Jean in Lorbekova Milica prinesle angelske obleke pomeriti, jih je Varšek podil iz dvorane: "Otroci niso zmogni paziti na vajo, če vidijo obleko..." Pa sedaj že vse znajo, obleko pa pridno šivajo ga Varškova in Grdinova in Milica in Milica in ne vem, kdo še vse. (Saj morajo res hiteti: ko končajo angelske, bo treba še peklenščke obleči!)

Marjanca Sršenova je prav izsilila, da bo tudi ona angelček. Njej in Zimmerlovi Valtraut so rekli, da sta še premajhni. Toda Marjanca je vseeno bila najbolj redna pri vaji in Valtraut je vse zraven pela in v kotu zase sedela, kakor je videla velike. Sedaj bodo kar štirje taki mali kriktaci nastopili pri prihodu Miklavža (poleg Marjanca in Valtraut še Baragova mala in Fortunova). Mrs. Maraga (Lahova) je že za vse štiri oskrbela obleke in perutke.

Vstopnice

Kupite vstopnice v predprodaji! V dvorani \$1, \$2, \$3. Na balkonu \$2 in \$3. Otroci, ki jih imajo lahko starši v naročju, so brez vstopnine. Otroci, ki zasedejo prostor poleg staršev, plačajo kakor odrasli. Bo pa posebno mesto za otroke po \$1. To mesto bo bolj spredaj in bodo otroci pod nadzorstvom. V našem interesu je, da si oskrbite vstopnice v predprodaji. Pri blagajni bo prevelik naval!

Po razgovoru s sv. Gerardom oba zapojeta:

Oče naš tu v svoji slavi...

Oče naš, kralj zemlje ravne...

Krišpin je znan basist, Gerard pa z lepim tenorjem. Gerard je Jože Melaher. Zdi se, da smo odkrili novega dobrega igralca in pevca! Ko je bil naprošen za sodelovanje, je rekel: "Jaz navadno ne grem nikamor v javnost."

Najmanj 100,000 let živi človek na Slovenski zemlji

Med pomembna znanstvena raziskovanja v letošnjih poletnih

mu mogel poslati eno odedo, da ga ne bo zeblo in pa preskrbeti novo oltarno pregrinjalo, ker staro skoro ni več za rabo. Po mojem povratku sem se obrnil na rojake iz prežganske fare s prošnjo, da bi ustregli župnikovi želji. Prav radi so se odzvali. Po pet dolarjev so darovali v ta namen: Mike Zupancic, družina Gasper Mlakar z 915 E. 67. St., John Muzga 1279 E. 60. St., John Elovor, 804 E. 157. St., Joseph Roitz, 6621 Bonna Ave., Louis Kamnikar, 1749 E. 34. St., Lorain, Ohio, Louis Zupancic iz Euclida je prispevala \$2, Frančiška Elovor pa \$1. Vsega skupaj se je nabralo \$38.00. Mrs. Mary Roitz in moja žena sta nakupili, za kar je župnik prosil in vse skupaj odposlali. Paket s poštino vred je stal \$39.41. Vsem dobrotnikom iskreni Bog plačaj!

Mike Zupancic, 6026 St. Clair Ave.

Društvo sv. Jožefa, št. 146 KSKJ

Cleveland, O. — Hitro, hitro mine čas! Ni dolgo, kar sem vabil na letno zborovanje, pa moram že spet pozivati članstvo naj se udeleži letne seje dne 3. decembra t. l. ob 1 uri popoldne v navadnih prostorih v SND na E. 80. St.

Letna seja bo zelo važna zlasti zaradi "Bolniške podpore," pa tudi več drugih važnih točk imamo na sporedu. Važno je, da so vaši mesečni asesmenti plačani, to je že res, toda to še ni vse. Vsaj enkrat na leto se potrudite in pridite na sejo, da boste videli, kako društvo uspeva.

Morda boste dejali, kaj vendar govori o "Bolniški podpori," ko naša blagajna ni v tako slabem stanju. Seveda ni, toda s tem še ni rečeno, da se nam kaj takega v bodoče ne more primeriti. Naša dolžnost je, da storimo vse, kar je v naši moči, da bo naša organizacija uspevala in rastla, ne pa nazadovala. Trudimo se vsi in ne nalagajmo prav vse samo na ramena odbornikov.

Človek potrebuje denar, dokler je živ, posebno, kadar je bolan, ne ko je mrtev. Ali se spominjate zadnje depresije, saj ni še tako daleč. Tedaj ste nekateri člani vzeli posojila na svoje certificate. Ali ste na to že pozabili? Priporočam, da to začnete v mesečnih obrokih odplačevati, v kolikor vam je seveda mogoče.

Odbor je duša vsakega društva. Od njega zavisi, ali bo društvo napredovalo ali nazadovalo. Člani, pobrigajte se in pridite polnoštevilno, da bomo res izbrali najpožrtvovalnejše in najspodobnejše. Zdi se mi, da se je članstvo zelo privadilo na enega in istega tajnika, kar pa ni prav, zato prosim, da na prihodnji seji izvolite novega.

Kot vidite imamo več važnih stvari na skrbi v nedeljo 3. dec., zato naj nihče ne manjka.

Pozdrav

John J. Kaplan, tajnik.

Ne ve natančno...

Komisar: "Ali zares veste, da je bil pijan?"

Strážnik: "Ne prav zares. A njegova žena mi je rekla, da je primahal v sobo s pokrovom od stranišča in ga položil na gramofon, da bi igral na njem."

Kulturna Kronika

meseceh sovpadajo tudi arheološka izkopavanja ostankov človeških bivališč iz stare kamene dobe v bližini Postojne. Ta raziskovanja vodi v okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti Institut za prazgodovino človeka na ljubljanski univerzi pod vodstvom prof. Srečka Brodarja. Izkopavanja v Betalovem spodmolu — jami, ki leži ob vznožju Kurjega gradca med Velikim Otokom in Zagonom, 9 km daleč od Postojne tečejo že tretje leto po osvoboditvi.

Šele preteklo leto sta hkrati minuli komaj dve desetletji odkar je prof. Srečko Brodar našel v Potočki Zijalki na gori Olševi (1700 m visoko) prve ostanke človeških bivališč iz stare kamene dobe. Od tedaj poznajo tega znanstvenika, njegove izsledke in znanstvene publikacije po vsem kulturnem svetu. Z njegovim imenom so najtesneje povezana skoraj vsa nadaljna odkritja novih mest — postaj, v katerih se je pred več deset ali stotisoč leti od časa do časa zadrževal človek. Prof. Brodar je pri nas prvi prikazal Slovenijo kot deželo, ki je bila močno naseljena že v ledeni dobi. Ostanke slovenskega paleolitika je odkril še blizu Njivice pri Radečah, v Spehovski nad Hudo luknjo pri Zgornjem Doliču, v Mornovi zijalki pod Belimi vodami, blizu Kostanjevice in druge.

V zadnjem času se je ducatu naših paleolitskih postaj, ki leže po večini v Sloveniji, pa tudi onstran meja na Primorskem in v Hrvaški (Vindija pri Varaždinu, Krapina in Lokve pri Delnicah), pridružila še nova, kakor kaže morda od vseh doslej znanih najpomembnejša in najdelj naseljena postaja pri Postojni. Jamo Betalov spodmol je odkril že leta 1932 Italijan Anelli. Leto pozneje je Anelli o svojih prvih izkopavanjih poročal na speleološkem kongresu v Trstu. V naslednjih letih je nadaljeval izkopavanja in prekopaval ves predjamski prostor 7 m v notranjost in nekako 2 m v globino jame.

Anelli je zadel le na zgornjo mejo paleolitskih plasti. Celo vrsto kulturnih slojev iz starejših kamene dobe je v resnici našel prof. Brodar. Izkopavanja so se začela že leta 1947, nadaljevala pa so se preteklo leto in tudi letos. Dosedanja izkopavanja so vsako leto trajala približno tri mesece. Pri delu je vselej sodelovalo po nekaj študentov ljubljanske univerze in postojnskih srednješolcev.

Novo najdišče pri Postojni nam predvsem odkriva življenje ledenodobnega človeka — prebivalca stare kamene dobe. Najgloblje najdeni predmeti kažejo na kulturo, ki je brez dvoma najstarejša v Sloveniji. Iz najdene gradiva bodo naši znanstveniki precej zanesljivo sklepali in nam povedali, kakšna sta bila način dela in življenje naših prednikov. Poleg živalskih ostankov (tedajne človekove hrane) so v Betalovem spodmolu našli dobro ohranjene koščke oglja, ki nas opozarjajo, da je pračlovek že v tisti dobi poznal ogenj. Oglje samo prazgodovinarju — paleolitičarju — ni le dokaz, da je človek že v davnih dobah poznal ogenj. Nadaljnja točna mikroskopska analiza mu dalje pokaže, od katere vrste dreves je to oglje. Iz te ugotovitve prazgodovinar lahko sklepa tudi o rastlinstvu takratne dobe. Rastlinstvo pa mu spet pove, ali je bila doba mrzla ali topla.

Še posebno važni so ostanke živali, katere je lovil za svojo prehrano prebivalec stare kamene dobe. V slojih Betalovega spodmola ugotovljeni kostni ostanke in zobje raznih pleistocenskih sesalcev n. pr. jamskega medveda, alpskega svisca, jamske hijene, nosoroga, različnih orjaških

jelenov, losa, pragoveda in raznih glodalcev pričajo o klimatskih spremembah, ki so bile v posameznih naselitvah te jame po ledenodobnem človeku.

Kaj naj bi po dosedanjih odkritjih rekli o človeku — prebivalcu Betalovega spodmola in o najdenih predmetih, ki jih je rabil v boju za obstoj v dobi, ki jo je moral preživljati?

V največji globini 7 do 9 m odkriti sledovi nam ponujajo prejšnjo ko ne resnično domnevo, da je pračlovek že ob svojem prvem bivanju v tej jami izdeloval kamnito orodje ter se hranil v glavnem z jamskim medvedom in rastlinstvom. Toda že bežen pregled okrog tri tisoč ostalih kosov za silo ročno obdelanega kamenitega, kremenastega orodja, drobecv (ki so odpadli človeku pri izdelovanju kamenitega orodja), rezil, konic, strgal, praskal, vbadal ter živalskih zob in kosti, ki so bile odkrite v globini do 7 m pod sedanjim jamskim nivojem, kaže tudi na raznoterost, človekove prehrane in orodja, ki ju je pračlovek sila razširil in izpopolnil v nadaljnjih tisočletjih svojega razvoja.

Istočasno s staro kameno dobo je naša zemlja preživljala ledeno dobo (diluvij ali pleistocen), v kateri je bilo več toplejših presledkov. V času poledenitev se je pračlovek selil iz Betalovega spodmola v oddaljenejša kraja.

Zato nekatere notranje jamske plasti ne hranijo sledov človekove navzočnosti. Kajti pod silovitostjo vsake, izmed treh do štirih močnejših poledenitev, ki so si sledile v ledeni dobi, se je rušila tudi jama pri Postojni. Toda prav postojnska vrata so morala biti zaradi svoje izrazite prehodnosti in ugodnih podnebnih razmer posebno všeč tudi pračloveku. Drugače bi ga najdene sledi ne odkrile spet v Betalovem spodmolu. To pot sta bila človekova hrana in orodje raznovrstnejše. Pračlovek se je tedaj hranil predvsem z več vrstami jelenov, orodje pa je, kakor prej izdeloval in obdeloval iz zelo gostih sileksov, neke vrste silno trdega kremenca, čigar podobne ostenke so doslej našli na otoku Rujani v Severni Nemčiji. Vrsta kamenja in njegova nahajališča so bila brez dvoma redka in za pračloveka tako dragocena, da je uporabljal tudi najmanjše, prvotno zavržene koščke teh prinešenih sileksov, ki so trši od železa.

Prof. Brodar se danes "igra!" Dolgoletne izkušnje so tako zaostriale njegove znanstvene oči, da brž vidi, kam, na rob ali na stranico je treba pritisniti ta ali oni manjši košček kremenca. Z lahkoto sestavlja prvotne oblike kamenja, čeprav je tudi on pred ure in ure tuhtal in žedel nad stoletnimi kremenji. To opravilo mu jasno pokaže, kako je pračlovek delal svoje orodje.

Raziskovanja v Betalovem spodmolu še davno niso zaključena. Toda dosedanje najdbe nam tudi v tem delu našega ozemlja dovolj prepričljivo kažejo, kako zgodaj je bilo poseljeno slovensko ozemlje. Slovenijo pa nam prikazujejo kot izredno prehodno deželo že v davni preteklosti. Kajti številni najdeni predmeti v globini 9 m so stari vsaj stotisoč let. Da v jami doslej še niso našli človeških ostankov, si razlagamo na ta način, da človek v Betalovem spodmolu ni umiral ali pa da so bili njegovi ostanke odplavljeni po podzemskih vodah iz kraških ponikalnic, ki so posebno razgibane prav okoli Postojne.

Z rastočo globino postaja izkopavanje vse bolj težavno. Vendar je mnogo upravičenega upanja, da bo prof. Brodar naslednja leta odkril nove starejše sledi pračlovekovega bivanja, če ne tudi ostanke človeka samega. Najdba človekovih ostankov bi še trdneje uvrstila Betalov spodmol v vrsto prazgodovinskih postaj svetovnega kulturnega pomena in bi izredno pripomogla k ustvaritvi prav ter resnične slike o razvoju človeka.

IVAN MATIČIČ:

Dom v samoti

Tilen je povsem zadovoljen s svojo novo ženo, malone srečen je. Ko jo gleda, kako čvrsto dela, se mu vzbujajo videzi, kakor bi gledal nekdanjo svojo Lenko, ko je še hodila po Pristavi čvrsta in zdrava kakor živa roža. Razlika je le ta, da je bila Lenka tedaj mnogo živahnješa od današnje Tine; s trajnega smehljaja na njenem obličju in iz njenega zvenkega glasu je dihala vsa sreča Pristave. Tina ima trši izraz, trše mišice in trši glas; smeje se skopo, ne poje nikoli, govori na kratko. Samo dela, dela, kakor bi hotela komu kljubovati, z delom dokazati, da ni taka, kakor so jo sumičili. Morda Tina ne razume, da samo delo še ni vse; zraven dela je treba še smeha in petja. Delo brez smeha in brez prijaznega obraza je kakor jed brez začimbe. Zato je Tina kljub vsemu svojemu prizadevanju podobna le jalovi ženi.

Tilen je venomer primerjal Tino z rajno Lenko, a mu vkljub dobri volji ni uspelo sebe prepričati, da je Tina isto, kot je bila Lenka. Celo očem mu je včasih pripomnil: "Veš, Tilen, pridna je, pridna ta Tina, a tisto le ni, kar je bila rajnka Lenka. Ne, take ne najdeš več, če jo po vsem svetu z lučjo iščeš."

"Se razume, da Tina ni Lenka, a polagoma se je bomo že privadili. Je še nismo navajeni, to je tisto, oče."

"I kajpak, privaditi se bo treba; ona na nas, mi na njo. Nu, se bomo že privadili. Ne uide nam s Pristave, če jo imamo tu. Prava žena je kakor dobra mačka, nikamor več je ne spraviš od hiše. Čeprav hišo podreš, mačke ne prepodiš; le kadar hiša do tal pogori, se šele mačka izseli."

Sin se je zasmel: "Hehehe, ta je pa lepa! Nu, pred našo Tino ne bo treba podirati hiše, ker je ne bomo podili proč." Tilen se je že toliko privadil nove žene, da je rekel vedno "naša Tina", medtem ko sta govorila stara dva le o Tini; ni jima še mogla preko ust "naša Tina."

Tilen bi silno rad in čimprej navezal otroke na novo mater, vendar se mu ni kaj prida posrečilo, da si so mu skušali otroci sami napraviti to veselje. Venomer jih je spravljal v njeno bližino, tako rekoč vsiljeval jih je Tini. Res je, da jih Tina ni odbijala, nasprotno, skušala je biti znjimi kolikor toliko prijazna. Otroci sami so skušali najti potov in načinov, kako bi si pridobili naklonjenost nove matere. Oh, saj j e bilo tako obupno prazno na Pristavi, odkar so zgubili mater. Zdaj je nova mati tu, otroci se trudijo in iščejo poti do njenega zaprtega srca. Domala tekmujejo, kdo ji ga bo prej odprl. Kdo ji odpre srce, kdo si najde novo mater? Ljubčki moji, težavno je odpreti nepravilni materi zaprto srce! Goro laže odprete

Ivo C. Jager:

Preko jugoslovanske meje

(Nadaljevanje)

Stanovalci so morali imeti okna zaprta cel dan, zračili so lahko ponoči, tudi zastori so morali biti potegnjeni, in če so se majali, da je radovedno oko hotelo videti, kaj se godi na ulici, je kmalu prišel tajni policist v stanovanje, ker so morali biti tudi ključni stanovanj oddani radi kontrole. Kot zadnja varnostna priprava je bilo še to, da so bili vhodi v hotel zavarovani na ta način, da je bil hodnik pri vходу zastavljen do višine vrat z zidom iz vreč s peskom na obeh straneh vhoda, tako da ne bi bilo mogoče koga pri izstopu iz avta doseči s kroglo. Vsak avto je moral zapeljati prav do tega zidu, da je bil dostojanstvenik takoj varen za zidom. Da so bili tudi podzemni dohodi v kanalih pregledani radi bomb in stalno pod stražo, je bila zadnja pika na vsem varnostnem programu. Če bo vaš Togliatti posnemal Tita tudi v tem, boste imeli priliko opazovati vse to sami na lastne oči.

"To je pa bolj komplicirano, kot pri vseh kraljih, ki smo jih že pri nas imeli. O takšnih varnostnih merah se nam niti ne sanja."

"Da, da, compagni, to je sovjetska šola višje kategorije in ker so to naši komunisti absolutno v Moskvi z izvrstnim uspehom, na univerzah se reče "summa cum laude" ali po naše z največjo pohvalo, so kos svojim moskovskim kolegom za varnost rdečega carja. Sovjeti ne puste nobene možnosti slučajja, zato pri njih ni atentatov, zato ne prestopi komunistični oblastnik svojih meja, ker se nikjer na zemlji ne čuti varnega."

Videti je bilo, da je bajka o priljubljenosti komunističnih poglavarjev hitro skopnela po navedbi takih drastičnih varnostnih priprav, ki jih je vedel Celjan prepričevalno in točno opisati. Spogledali so se pomembno, umolknili vsi v mislih na srečo, ki jih še čaka. Bilo pa je nekaj jetnikov, ki očitno niso bili rdeči, pa so ti končali zanimive pogovore s zbadljivo popravljenim popevkom "Bandiera rossa" (rdeči prapor), ki napoveduje zmago rdečih, "če ne bo danes, bo pa jutri" (se non e oggi, sara domani), dodali so pa nov refren, ki ga nismo še slišali dotlej; "Col e Gasperi si ha minestra, col

Togliatti no si ha piatti," ali po naše: pod De Gasperijem imamo minestro, pod Togliattijem še krožnikov ne bo.

(Dalje prihodnjič)

Prisotnost duha

Kmet: Kaj delaš na jablani? Paglavec: Jabolko je padlo na tla, pa ga bom privezal tja, kjer je viselo.

MALI OGLASI

Vzame na stanovanje
Slovenski ali hrvaški par se vzame na stanovanje (da bi skupno stanovali). Sedanji lastnik stanovanja ima 5 sob. Za pojasnila se zgledajte na 1076 E. 141. St. (235)

Išče garažo

Rad bi dobil v pajem garažo za 1 avto v okolici E. 71. do 74. St. južno od St. Clair Ave. Pokličite HE 1-9873. —(235)

DELO DOBIJO

THE MILLS COMPANY

965 WAYSIDE RD.

potrebuje izučene moške za "sheet metal work," "shipping room" in "gas welding." Plača od ure; 2 šifta. (234)

VAJENCI

Moški mehanično sposobni ali tehnično trenirani dobe delo v naši tovarni pri strojih. Visoka plača od ure. Employment urad odprt vsak dan od 8:30 do 4; v soboto od 8 do 12 dopoldne.

CLEVELAND PNEUMATIC TOOL CO.

3781 E. 77 St.
blizu Broadway Ave. (237)

AIRCRAFT MACHINE MILLING MACHINE ENGINE LATHE RADIAL DRILL TOOL REPAIRMEN

Visoka plača od ure.
Employment urad odprt dnevno od 8:30 a.m. do 4 p.m.
Ob sobotah od 8 do poldne.
The Cleveland Pneumatic Tool Co.
3781 E. 77 St.
(blizu Broadway) (237)

Polna bojna oprema. — Padalec v bojni opremi in z dodatnim težkim orožjem čaka na vkrcanje v letalo, ki ga bo poneslo nad bojno polje.

POSEBNOSTI

za ta teden

Lepe očiscene kokoši po 42c ft., očisceni piščanci po 48c ft., izvrstne domače s u h e klobase. Imamo novo ajdovo moko. Vsak ponedeljek dobite sveže jeterne in kr-vave klobase.

Se vljudno priporoča,

OGRINC'S MARKET
6414 St. Clair Ave.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABljENE SOPROGE IN SKRBE LUBEČE MATERE

Mary Jancigar

ki je zaspala v Gospodu dne 30. novembra 1948.

Preljuba soproga in mati, ali res je vse to mogoče, da je že dve leti minilo kar počivaš pod zemljo.

Spavaj mirno v tihem grobu rešena trpljenja in skrbi, predraga soproga in mati: na svidenje nad zvezdami.

Večni Bog Ti daj plačilo, ko svetu si že dala slovo, draga soproga in skrbna mati, spavaj v grobu zdaj sladko.

Tvoji žalujoči:

ANTON JANCIGAR, soproga;
ANTHONY F. JR., ERNEST A. in ALBERT JANCIGAR, sinovi;
MARY poročena FABIAN in HERMINA poročena LEKŠE, hčeri;
JEAN, HELEN, LOUISE JANCIGAR, sinuhe;
VNUKI in VNUKINJE;
FRANK FABIAN, LOUIS LEKŠE, zeta.

Cleveland, O. 30. nov. 1950.

V BLAG SPOMIN
DESETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

John Pišek

ki je umrl 30. novembra 1950

Deset let je že minilo, kar zapustil si naš dom, deset let pod gomilo hladno spavaš mirno, oče in soproga.

Sonce naj na trato sije, kjer počivaš, dragi Ti, duša pa naj srečo vživa, tam v raju večnosti.

Žalujoči ostali:

SOPROGA in OTROCI,
Cleveland, O., 30. nov. 1950.

IZ URADA SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA NA ST. CLAIR AVE.

VAŽNO NAZNANILO

Naznanja se vsem tajnikom društev, kateri pobirajo mesečni asesment v SND na St. Clair Ave., da se bo zopet pobiral asesment

V PETEK 1. DECEMBRA
v spodnji dvorani SND.

Ker vsled slabega vremena ni bilo mogoče pobirati v soboto 25. kot je bilo naznanjeno in v ponedeljek, ko se je pobiralo, je bilo le nekoliko tajnikov, ki so v bližini. Torej tajniki, kateri niste pobirali v ponedeljek, pridite gotovo v petek 1. decembra. Opozarja se tudi članstvo, kateri imate še za plačat, da pridite gotovo na omenjeni večer.

JOHN TAVCAR, tajnik SND

Posebno naznanilo!

Tvrdba Kollander naznanja, da sprejema naročila za moko in standard pakete, katere razne firme v New Yorku pošiljajo preko Trsta, Reke, Ljubljane in Zagreba. Ako želite razveseliti in pomagati svojim dragim na božične praznike in Novo leto z kakim darom pač ni v sedanjih časih bolj primerne kot je moka in hrana. Svetujemo vsem, da z naročili ne odlašate, kajti čas je kratek.

Iz cenikov, ki so vam na razpolago, lahko naročite raznovrstne pakete, moko, Streptomycin, šivalne stroje in druge v starem kraju potrebne stvari. Vsako naročilo je garantirano!

Pišite! Telefonirajte! Pridite!

TOČNA POSTREŽBA je in ostane geslo tvrdke

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. Henderson 1-4148
Cleveland 3, Ohio

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENDicott 1-0583
COLLINWOODSKE URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG
slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Smrt je napravila konec njegovemu kraljevanju. — Kralj Gustav V. 92 let stari švedski kralj je nedavno umrl, potem ko je vladal 43 let, ne da bi se njegova država v tem času zapletla v vojno.

Protect Against VITAMIN DEFICIENCY With

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule furnishes the full basic daily quantity of five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

You can't buy better vitamins no matter what you pay for them. One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are guaranteed to be full potency, as shown on the label.

Make One-A-Day your Buy Word for vitamins. Get them at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

FRAN LETELA:

ZBRANI SPISI

VELIKI GROF
Zgodovinski roman

Tožno so zapeli navsezgodaj že zvonovi in oznanjevali smrt mlade hčere grofove. Zalost se je kazala na obrazih vseh meščanov. Manoj pa so prijeli biriti še tisti dan in jo vlekli pred sodnika. Doktor Hajdinger jo je dolžil dveh umorov in krojač Mavroh čaranja. Ona pa ni nič tajila in izpovedala, kako je dobila kot služabnica Hajdingerjeva priliko zastupati grofovega sina in kako je umorila njegovo hčer. In ko je končala izpoved, se je zgrudila na tla, zastrupiši samo sebe.

XX.

Jako se je začudil baron Benko, ko mu je Viljem predstavil magistra Petacija in razložil povod njegovega prihoda, da prihaja namreč terjat svojo rejenco, hčer Leopolda Trnovskega. "Leopolda Trnovskega!" je vzkliknil. "Take ni na tem svetu! Imel je pač hčer Leopold Trnovski, a dvajset let je, kar je mrtva." Viljem je ugovarjal. "Kot zgodovinar," je dejal baron, "moram jaz to pač bolje vedeti. Tem bolj, ker sem pisal učeno razpravo o poginu trnovskega rodu. Dvajset let je tega, kar je umrl celjski grof, ponosni Herman, tast cesarja Sigismunda in ded grofa Urha. Ta je bil tožil pri cesarju svojega hudobnega sina Friderika, ki je umoril svojo ženo, grofinjo Modruško. Med pričami, ki so skazale zločinstvo, je bil Leopold Trnovski. Friderika so obsodili. Komaj pa je zatislil oči grof Herman, se je začel Friderik maščevati nad vsemi onimi, ki so pričali zoper njega. Grad za gradom je padel. Jaz sem svaril Trnovskega, kajti bil je moj zet, naj se umakne; a zanašal se je na trdno zidovje. In Friderik je pobil njega, ženo in ne še mesec staro hčer. Tako sem izgubil jaz enega otroka."

"Vnučinja, gospod baron, vam vendar še živi!" je dejal Viljem in v potrjene svojih besed pokazal rodbinske dragočnosti. Hlastno je iztegnil po njih baron svoje roke in jih pazno ogledoval. "Bogme, to so Trnovskega dragotine!" je vzkliknil; "veržica, ki sem jo jaz podaril zetu; poročni prstan moje hčere!" Zgodovinarsko samoljubje se ni moglo več ustavljati ljubezni do nepoznane vnučinke. Ves v ognju se ni mogel dosti hitro navprašati o vseh podrobnosti, kar sta jih odgovarjavca vedela o Mani.

"Škoda, da grofa ni doma," je dejal baron, "a jutri pride s kraljem in meni gotovo ne bo odrekel Kornelije."

Pred hišo pa je pridirjal na penecem se konju Ureh Eizinger.

"Zmaga, zmaga!" je kričal in skočil raz konja. "Zmagali smo Celjana. Naravnost iz Korneuburga sem prijezdil, od stanovskega zbora avstrijskega." In pravil je Eizinger, kako se mu je posrečilo na zboru skoraj vse poslance dobiti na svojo stran, kako so padli po grofu in njegovem delovanju in spravili na dan vse stare in nove krivice in hudobije; in prestrašeni kralj ni mogel zagovarjati svojega strica in moral obljubiti, da ga odpravi od vlade in od sebe. "Prepovedan mu je dvor in Dunaj," je dejal samozavestno, "in ne boste ga videli več v tem mestu, gospod baron."

A komaj so bile te besede izgovorjene, je prišel Eizingerjev brat Ožbolt plah povedati, da jezdi ravnokar grof Ureh s kraljem Ladislavom v mesto.

Vsega je potrla ta novica starega Eizingerja. "Oh, omahljivi kralj, kako peklenko moč ima Celjan nad teboj!" je tarnal. "Zastonj je ves moj trud, zastonj!"

Baron Benko pa je bil vesel, da bo še ta večer mogel govoriti z grofom in objeti svojo vnučinko. Brž se je odpravil z Viljenom proti Filipovi hiši, kajti tam ga bova najgotoveje dobila, je dejal baron. Med potom mu je razlagal, kako teh Eizingerjev vseh vkup ni nič prida in kako bi se prišlo le iz dežja pod kap, če bi oni izpodrinili grofa. Prišla sta ravno pred Filipovo hišo, ko v skok pridirja grof s svojim nadkonjarjem. Moža sta poskakala raz konja in baron je ponižno pozdravil grofa, ki je bil videti jako slabe volje. "Milostivi knez," je dejal baron, "jaz, baron Bonifacij

Benko, bi prosil vašo prevzvišenost."

"Drugič, drugič," je zakričal "zdaj ne utegnem."

"Nekaj malega, gospod grof!" je prosil oni in tiščal za njim v hišo. A osorno ga zgrabi Rožekar. "Kaj se vam je reklo!" zarahni nanj in sune starega moža, da se je zgrudil na tla. Tako hitro se je vse to zgodilo, da Viljem ni utegnil izdreti meča in kaznovati siroveža, ki je urno zaloputnil vrata.

"Oh, sramota, sramota, in od takega hlapca!" je vzdihoval stari baron, ko mu je Viljem pomagal vstati. Mladenču pa so stopile solze v oči od same togot. Nemo je spremljal svojega gospoda proti domu; zdajci ga ustavi. "Niso li", reče mirno, a oči so se mu bliskale, "avstrijski poslanci sklenili, da nima grof Ureh več stopiti v mesto?" Baron je potrdil. "In če je prelomil to zapoved," je nadaljeval oni, "ga li nimamo pravice izgnati?" — "Da, da, pravico imamo," je dejal baron, "a kaj pomaga dandanes pravica!"

Viljem je umolknil; ko pa sta prišla domov, je šel takoj iskat Eizingerjeve, ki so se prestrašeni odpravljali na odhod. Kratek je bil pogovor, a nasledovalo mu je takoj živo delovanje.

Na vse strani so odhajali sli in nemirno gibanje se je pričelo po mestu. "Meni ali pa Celjanu bi je zadnja. ura!" je kričal sivi Ureh Eizinger in zbiral svoje privržence. Z vseh strani so dohajala poročila, da se meščani oborožujejo; in prišli so glavari zarotnikov, prvi med njimi Volbenk Holzer, ki je besen grozil, da mora s svojo roko zadaviti grofa in morivko svojega brata; in prišel je tudi nevaren zarotnik, naš Cahej. Ta je bil obljubil Viljemu pridobiti dijaška društva, ki so morala v tistih časih biti povsod, kjer se je trgalo in rvalo. Kdor bi vedel, koliko je bilo ime Cahej v teh krogih, temu bi se uspeh njegovega napora — pridobil je tri sto bojaželjnih učenjakov — niti sijajen ne zdel.

Opolnoči so morali mestni odborniki k seji in prostovoljno ali zaplašeni so stopili na stran Eizingerjev.

V tem, ko se je grof šumno razveseljeval v hiši razuzdane vdove Filipove in se posmehoval naklepom svojih nasprotnikov, so se zbirali nad njegovo glavo grozeči oblaki. Krdela oboroženih mož so prihajala tiho in verno iz vseh ulic in zasedla vso okolico kraljevega gradu in brez ovire dobila grad

v pest.

Komaj pa se je zaznal dan, se je podal Eizinger z mestnimi svetovavci h kralju, mu voščil srečo, da se je iznebil grofa Urha.

Kmalu za njimi pride Miroslav Lamberger. A pred kraljevo spalnico mu stopi nasproti z oboroženim spremstvom Stefan Eizinger in mu zabrani vstop. Po kratkem besedovanju se je obrnil Lamberger, videč, da ničesar ne opravi proti sili, in tekkel klicat grofa.

Ves iznenaden je prebledel Ureh od jeze, ko je to slišal, in velel Rožekarju, naj ga brž odloči; kajti odločen je bil, če ne drugače, z mečem si odpreti pot do kralja. Stopil je h go-

spe Korneliji, da se poslovi od nje; a gospe Kornelije že ni bilo več v hiši. Sluteča nevarnost je bila zbežala s svojimi služabniki. "Prekleta baba!" je mrmljal grof in si zapenjal čelado. Poguma ni bil izgubil.

Pred njegovim gradom mu je stalo štiri sto konjиков pod potveljstvom Vita Lazarja, ki je strmeč opazoval, kako množica ljudstva narašča okrog vojakov. Ko pa so trope meščanov jele zabavljati in izzivajoče se vesti, je ukazal Vit oddelku konjиков, da postisne ljudstvo nazaj in pomete prostor. A prostor se je takoj zopet napolnil; in vedno predzreje se je zabavljalo in grozilo. Poveljnik je bil neko pot do kralja. Stopil je h go-

ali ne bi bilo najbolje pregnati in razkropiti na vse strani te nadležneže, ko zagleda starega znanca, magistra Petacija, v bojeviti družbi Viljema, barona Benka in oboroženih baronov hlapcev.

Lazar mu jezdi naproti in čudeč se vpraša, kaj ga je pripeljalo v to rabuko. Petacij mu je razložil svojo bridkost in prijazni obraz Lazarjev se je temnil in jeza mu je vžgala dobrovoljne oči.

"Zakaj mi niste tega prej in takoj sporočili?" je vprašal.

"O moj sin," je dejal magister, "koliko sem spraševal po tebi! A zdaj se je dejalo, da si na Ogrskem, zdaj na Češkem."

(Dalje prihodnjič)

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

NAJVEČJI SPODNJI PROSTORI ZA DARILA V OHIO

Darila za otroke
BABY CHENILLE ROBES

Rjavkaste, plavkaste, rdečkaste. Gorke prilagajoče se nočne suknje za male otroke. Zelo ugajajoče materam, ker so zelo lahke za pranje. Mere 3 do 6.

(Ako naročite potom pošte ali telefonu, navedite tudi drugo izbiro barve.)

2.49

Otroške "Beacon" nočne suknje

Mehke "Beacon" nočne srajce za dečke in deklice. Mere 4 do 6½.

2.99

Otroške Corduroy

Overalls

Otroške fine kvalitete pinwale corduroy overalls v popularni bib top modi. Nekatere z elastičnim hrbtom. Vse nove barve. Mere 2 do 6½.

1.99

Otroške pisane polo srajce

Pisane v najnovjših barvah polo srajce iz fine bombaževine. Z dolgimi rokavi. Mere 4 do 8.

69¢

Broadcloth bluze

Vselej dobrodošle. Otroške nove broadcloth bluze. Izbira veliko različnih vzorcev. Mere 3 do 6½.

1.99

Pisane nabrane kikkje

Vse volnene v ukinjenih vzorcih v široko nabranih vzorcih za male deklice. Mere 3 do 6½.

2.99

Corduroy Pinafores in Overalls

Zgoraj nabrane pinwale pinafores za otroke. Vse nove barve. Mere 3 do 6½.

2.99

Rayon spodnja krila

Praznična spodnja krila z lepimi šipkami obrobljena. Bele in druge barve. Mere 4 do 14.

1.19

Otroške flanelaste sportne srajce

Tople flanelaste srajce v živo pisanih in najnovjših barvah. Mere 2 do 6.

1.00

Naročila po pošti in telefonu — pokličite CH 1-3000

V ponedeljek odprto od 10 dop. do 9 zvečer

BASEMENT INFANTS' and KIDDIES' DEPARTMENT

Za otroke in dojenčke

Pralne oblečke

1.99

Več lepih vzorcev pravkar napravljenih za darila. V živih barvah in v enojnih, vse fine in lepo okrašene. Mere 1 do 3 in 4 do 6½.

Otroške 9.95 vrednosti
3 kosi snežne obleke

7.99

Izbira 5 novih vzorcev v teh 100% volnenih snežnih oblekah. Solidne barve in plaid kombinacija. Nekaj poplin jaketov. Za dečke in deklice. Mere 3 do 6½.

Otroški volneni sweatri

100% mehki zephyr volneni sweatri z applique obrobljeni. Idealna darila za dečke ali deklice. Mere 3 do 6.

2.99

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustila, po dolgi in mučni bolezni, naša nad vse ljubljena soproga in dobra mati

Theresa Vene

ROJENA DE CECCO

in zatislila svoje trudne oči za vedno 31. oktobra 1950. Pgreb je bil v soboto 4. novembra v cerkev Marije Vnebovzete ob veliki udeležbi prijateljev in znancev in nato na Kalvarijo pokopališče v družinsko grobnico.

Pokojna je bila rojena 31. avgusta 1886 v vasi Velika vas, fara Leskovec pri Krškem.

Našo srčno zahvalo smo dolžni in hvaležni smo vsem, ki so jo obiskovali v njeni dolgi bolezni doma in v bolnišnici. Posebno zahvalo smo dolžni častitim duhovnikom Rev. Victor Cimpermanu in Rev. A. Ruparju, ki so jo obiskovali v bolnišnici in ji prinašali sveto popotnico in jo lepo pripravili za pot v večnost.

Srčna zahvala Mrs. Anton Kužnik, ki jo je vsak dan obiskovala, tolažila in ji pomagala v njeni težki bolezni in bila pri njej do njenega zadnjega vzdihla.

Hvala vsem za krasne vence in šopke, ki so krasili njeno krsto in njeno zadnje počivališče za zemlji.

Iskreno se zahvalimo vsem tistim, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale tukaj in v njeni rojstni domovini za pokoj njene blage duše.

Hvala vsem, ki so jo prišli pokropiti in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti ter vsem, ki so se udeležili pogreba s svojimi avtomobili ali dali iste brezplačno na razpolago, da je bilo tako omogočeno mnogim, da so jo lahko spremili prav do groba. Hvala nosilcem krste.

Hvala prijateljem in sicer Mrs. Anton Bogolin iz Sharon, Pa. ter Mr. in Mrs. Louis Zičkar iz Farrel, Pa., ki so kljub slabemu vremenu prišli na pogreb.

Našo iskreno zahvalo naj prejme pogrebni zavod Joseph Žele in Sinovi za vso postrežbo in lepo vodstvo pogreba.

Vsem skupaj in vsakemu posebej Bog plačaj za vse, kar ste nam dobrega storili v teh žalostnih dnevih.

Odšla si od nas ljuba žena — dobra mati. Pogrešamo Te povsod in vsak dan. Nihče nam ne more nadomestiti Tebe, ki si za nas tako ljubeznjivo skrbela in delala ter nam še v Tvoji težki bolezni dajala navodila in nasvete. Spomin na Te nas bo spremljal vedno in povsod, dokler tudi mi ne pridemo za Teboj tja, kjer ni več trpljenja — tja, kjer ni več ločitve. Spavaj sladko v tistem grobu moja ljuba žena, naša zlata mama.

Žalujoči ostali:

JOSEPH VENE, soprog;
JOE in FRANK KOPINA, sinova;
MARY KOŽAR in THERESA WILLIAMS, hčere
ter VNUKI in VNUKINJE.

Cleveland, Ohio, 30. novembra 1950.